

MILOSRDENSTVÍ PROMĚŇUJE SVĚT

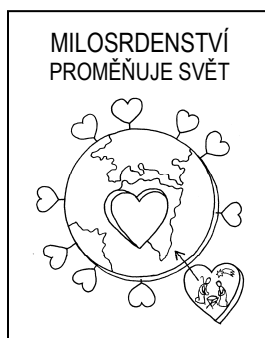
Námět pro adventní dobu s dětmi v roce 2015

Během letošního adventu zahájíme Svatý rok milosrdenství, který vyhlásil papež František. V adventu si více než jindy připomínáme největší skutek Božího milosrdenství – narození Ježíše Krista. Bůh se stal člověkem, aby nám ukázal milosrdnou tvář Otce. „Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, podrobeného Zákonu, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny“ (*Gal 4, 4-5*).

Pro letošní advent jsme tedy zvolili motiv „světa“ (prezentovaný zeměkoulí) a Božího milosrdenství, které chce přijít do všech jeho koutů. Chceme odpovědět na výzvu papeže Františka: „Vroucně si přeji, aby křesťanský lid během Jubilea přemýšlel o skutečích tělesného a duchovního milosrdenství“ (*Misericordiae vultus, 15*).

Cíl: Smyslem tohoto programu je prožít ve farnosti společně s dětmi advent jako dobu, během níž objevujeme Boží milosrdenství a sami se stáváme cestou, po níž Boží milosrdenství přichází do „našeho světa“, ke všem lidem.

Uvedení do námětu: Zeměkoule, kterou budeme společně „dotvářet“, nepředstavuje vzdálené světadíly (na které však také nemáme zapomínat), ale je to především „naš svět“ – konkrétní místo, kde žijeme, chodíme do školy, bydlíme, pracujeme, radujeme se, trpíme... Srdce uprostřed „světa“ připomíná Boží lásku, Boží milosrdenství. Katecheze jednotlivých adventních týdnů se inspirují evangelií adventních nedělí liturgického cyklu C a také skutky tělesného milosrdenství. Námět je určen dětem školního věku, obohatí však i dospělé.

Způsob provedení: Na nástěnku umístíme symbol země (zeměkoule). Nakreslíme kruh a pokryjeme ho částmi modrého, béžového, hnědého a zeleného krepáku (moře, pole, hory, louky). Doprostřed zeměkoule dáme symbol srdce (Boží láska, Boží milosrdenství). Kolem zeměkoule umístíme malá srdíčka. Každé patří některému z dětí, které se do aktivity zapojí. Děti si srdíčka vyzdobí, mohou do nich napsat svá jména. Za jakýkoliv skutek milosrdenství, splněný úkol apod. budou děti do zeměkoule přidávat určité prvky (ryby, obilí, stromy, květy), které „zemí“ promění (viz dále). Velikost zeměkoule a srdce uvnitř musíme přizpůsobit počtu dětí, které se budou zapojovat (aby bylo dost místa). Plochy barevného krepáku nemusí odpovídat svým tvarem žádným světadílům. Jde hlavně o to, aby byly přiměřeně velké. Zeměkoule může být jednoduše plochá (z papíru), nebo také plastická (z polystyrénové desky). O Vánocích přidáme do srdce obrázek Ježíšova narození. Těšíme se, co nového a jiného vy sami vymyslíte a jak si námět kreativně přizpůsobíte. Komu se zdá příliš složitý, může do zeměkoule doleповat něco zcela jednoduchého.

Pomůcky: Nástěnka se zeměkoulí a nadpisem, kolem zeměkoule srdíčka dětí. Na každý týden potřebujeme pro děti dostatek prvků k doleповání (ryby, obilí, stromy, květy). Ryby lepíme do moře (modrý krepák), klasy do pole (béžový krepák), stromy na hory (hnědý krepák) a květy na louky (zelený krepák). Dále potřebujeme pro každé dítě na doma lístek/kartičku s připomínkou „úkolů“, tj. o které skutky milosrdenství se máme snažit (bude na webu).

1. neděle adventní (cyklus C)

Motto: MODLIT SE

Biblické poselství: Bděte a modlete se v každé době. (srov. Lk 21,25-28.34-36)

Podnět k promluvě: Kněz/katecheta vezme velké srdce (např. z lepenky) a vysvětlí pojem *milosrdenství*. Skládá se ze dvou slov – *milý* a *srdce*. Kdo je milý srdcem? Ten, kdo má druhé doopravdy rád, ze srdce, ne pouze na oko. Ten, kdo myslí víc na druhé než na sebe, nehledá vlastní prospěch, všímá si, co kdo potřebuje. Milosrdenství je tedy vlastně láska. „Bůh je láska,“ řekl svatý Jan. Proto můžeme také říct: *Bůh je milosrdenství*. Bůh si přeje přijít se svým milosrdenstvím ke každému člověku, do každého prostředí a každý den. Může k tomu použít nás, když mu to dovolíme. O co se budeme v adventu obzvlášť snažit? Pokušíme se šířit lásku tím, že budeme uskutečňovat skutky milosrdenství. Každým skutkem proměníme nejen „naš svět“ (místo, kde žijeme), ale také sami sebe, své srdce.

V evangeliu první neděle adventní jsme slyšeli o tom, že máme být „bdělí“ a máme se modlit v každé době, abychom byli schopní překonávat všechny těžkosti života a byli připraveni na setkání s Pánem. Bůh chce, abychom se setkání s ním nebáli, ale těšili se na ně, protože on je láska a milosrdenství.

O které skutky milosrdenství se budeme tento týden víc snažit?

- Modlit se za živé i zemřelé
- Navštěvovat vězněné

Podněty pro život: Nezapomínat na modlitbu. Ona nás proměňuje, posiluje naši víru, pomáhá nám být ve spojení s Bohem a čerpat u něj sílu. Modlit se za naše zemřelé, ale také za potřeby lidí blízkých i vzdálených. – Neodsuzovat ty, kdo udělali nějakou chybu nebo hřích, ani ty, kdo jsou třeba ve vězení. Modlit se za ně, za jejich obrácení, za jejich příbuzné nebo za jejich oběti. Přemýšlejme: co všechno může být pro člověka „vězením“ (zvyk, závislost, hřích...). Nikdo není bez hříchu, proto se nemůžeme považovat za lepší, než jsou druzí.

Příběh: Svatá Terezie z Lisieux pocítovala ještě před tím, než se stala řeholnicí, velkou touhu modlit se za obrácení hříšníků. Říkala: „Ježíš ze mě udělal rybáře duší.“ Když se dozvěděla o jednom tehdejší zločinci, který měl být popraven, usilovně se modlila za jeho obrácení. Zločinec před svou popravou třikrát políbil kříž. Pro Terezii to bylo znamením od Boha, že její modlitby byly vyslyšeny a hříšník se zachránil pro nebe.

Více: Autobiografické spisy, vyd. Karmelitánské nakladatelství, 1991, str. 96-97).

Symbol k dolení do zeměkoule: ryba – máme být „rybáři duší“ jako svatá Terezie.

2. neděle adventní (cyklus C)

Motto: DĚLIT SE

Biblické poselství: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! (srov. Lk 3,1-6)

Podnět k promluvě: Kněz/katecheta připomene evangelium této neděle. Jan Křtitel vyzývá k pokání na odpuštění hříchů, aby každý člověk uviděl Boží spásu. Bůh je láska, chce každého člověka zachránit. Jan Křtitel cituje proroka Izaiáše: „Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Kde je co křivého, ať je narovnáno.“ Máme *zasypat údolí* – to může být například nespravedlnost vůči druhému, hřích. Máme *snížit hory* – hory naší

pýchy a sebestřednosti. To znamená, že svou pozornost nebudeme zaměřovat na sebe, na své pohodlí, aby nám nic nechybělo, ale víc se rozhlédneme kolem sebe, jak můžeme pomoci druhým, o co se můžeme rozdělit.

O které skutky milosrdenství se budeme tento týden víc snažit?

- Sytit hladové
- Dávat pít žíznivým

Podněty pro život: Nezapomínat, že na světě je mnoho lidí, kteří trpí hladem a žízní. Vážít si jídla, neplýtvat, nevyhazovat, nevybírat si jen něco. Vážít si obyčejné vody, protože mnozí ji nemají (nemusíme pít drahé limonády). Všítat si, jestli někdo v naší blízkosti nemá hlad (zapomněl si svačinu?) nebo žízeň. Rozdělit se o dobroty. Zřít se některých pamlsků a ušetřené peníze věnovat potřebným (s pomocí dospělých) nebo darovat potraviny. Ale také například: uvařit (nebo přinést) oběd babičce, která už má málo sil, nakrájet jí jídlo na talíři, když jí to nejde, podat jí hrnek s čajem...

Příběh: Rabín poprosil Boha, aby mu dal nahlédnout, jak bude vypadat nebe a peklo. Bůh souhlasil s jeho přáním a požádal proroka Eliáše, aby rabína na jeho dobrodružné cestě provázel. Eliáš zavedl rabína do rozlehlé místnosti, kde seděli lidé kolem hrnce plného dobrého jídla. Každý člověk měl lžici s dlouhou rukojetí a nabíral si. Ale rukojeti lžic byly tak dlouhé, že nikdo nedonesl lahodný pokrm do úst. Lidé zde byli bledí a hubení. V místnosti panovalo hrobové ticho. Když se ocitli venku, otázal se rabín Eliáše, co to bylo za místo, které teď navštívili. „To bylo peklo,“ řekl Eliáš. A pak zavedl rabína do druhého sálu, který vypadal přesně jako ten první. Uprostřed opět plápolal oheň a na něm klokotal hrncem plný stejně chutného jídla. Kolem seděli lidé se stejnými lžicemi. Vedli mezi sebou živý rozhovor. Byli šťastní a spokojení, protože těmi dlouhými lžicemi se nepokoušeli nakrmit sami sebe, ale jeden druhého. „Tak tohle je nebe!“ vydechl rabín.

W. Hoffsummer: Krátké příběhy 1, Signum unitatis, 1991.

Symbol k dolepení do zeměkoule: klas obilí – symbol jídla (chleba).

3. neděle adventní (cyklus C)

Motto: PŘIJÍMAT DRUHÉ

Biblické poselství: Kdo má dvoje šaty, ať se rozdělí... (srov. Lk 3,10-18)

Podnět k promluvě: Kněz/katecheta připomene evangelium této neděle. K Janu Křtiteli přicházejí různé skupiny lidí a kladou mu otázku: „Co máme dělat?“ „Kdo má dvoje šaty, ať se rozdělí s tím, kdo nemá žádné. Kdo má něco k jídlu, ať jedná stejně.“ Jan nedává vyčerpávající návod, ale doporučuje celníkům, vojákům a ostatním, aby si víc všímali lidí kolem sebe a dělali pořádně to, co dělat mají. To by určitě řekl i nám dnes.

O které skutky milosrdenství se budeme tento týden víc snažit?

- Oblékat nahé
- Ujímat se lidí bez domova

Podněty pro život: Nemusíme mít každý „výstřelek módy“. Nechtít nové šaty jen proto, abychom se před druhými mohli vychloubat. Šaty, které už nám nejsou dobře, nevyhazovat, ale darovat je těm, kdo by je potřebovali. Neposuzovat druhé lidi jen zvenku. Neodmítat ty, kteří jsou nějak „jiní“. Oblékat se vhodně a přiměřeně tomu, kam právě jdeme (např. jinak do kostela než na hřiště). – Pamatovat na cizince a imigranty. Neposuzovat a neodsuzovat je, snažit se pomáhat podle možnosti. Modlit se za ně.

Příběh: Byla jednou jedna stařenka, které Bůh slíbil, že ji toho dne navštíví. Byla na to pyšná a těšila se. Drhla, uklízela, pekla a chystala na stůl. Najednou někdo zaklepal na dveře. Stařenka rychle otevřela, ale venku stál jen ubohý žebrák. Řekla mu: „Dnes jdi svou cestou! Já teď čekám na Boha, nemohu tě přijmout!“ Zabouchla za žebrákem dveře, stejně jako pak ještě za starcem a tulákem. Když nastal večer, stařenka byla znepokojená: „Kde jen mohl milý Bůh zůstat? Proč nepřišel?“ Nakonec šla spát. Ve snu se jí zjevil Bůh a řekl: „Třikrát jsem tě navštívil, ale třikrát jsi mne poslala pryč!“

Symbol k dolepení do zeměkoule: strom – přijímá každého člověka do svého stínu.

4. neděle adventní (cyklus C)

Motto: POMÁHAT

Biblické poselství: Maria se vydala na cestu a spěchala pomoci Alžbětě. (srov. Lk 1,39-45)

Podnět k promluvě: Kněz/katecheta připomene evangelium této neděle. Slyšeli jsme o tom, jak Panna Maria po andělově zvěstování spěchala do hor ke své příbuzné Alžbětě. Jistě jí chtěla pomoci a rozdělit se o radost. Obě ženy nemluví o sobě, ale o tom, co v jejich životech udělal Bůh. Vyvrcholením setkání je Mariin chvalo zpěv, v němž chválí Boha za jeho milosrdenství.

O které skutky milosrdenství se budeme tento týden víc snažit?

- Navštěvovat nemocné

Podněty pro život: Modlit se za nemocné. Navštívit nemocné, staré, nemohoucí, opuštěné (např. příbuzné, sousedy), udělat jim radost, pomoci jim (nakoupit, nebo třeba jen naladit rádio), vyslechnout je, udělat si čas (přiměřeně, abychom je neunavili). Zatelefonovat, napsat, poděkovat jim za modlitbu, ukázat, že i tak mohou být užiteční, že je potřebujeme. Zeptat se, jestli nechtějí návštěvu kněze s eucharistií. Návštěva domova důchodců apod. s dětmi, předvedení nějakého programu (zpěv, scénka) – po domluvě.

Příběh: Lékař bezradně zavrtěl hlavou. U svého pacienta nenacházel už deset dní žádně známky zlepšení. Nic nezabíralo. Zdálo se, že nemocný už nemá chuť k životu. Následujícího dne lékař znovu zavrtěl hlavou, tentokrát ale překvapením. Nemocný stařec seděl na posteli, opíral se o polštáře a měl opět zdravou barvu. „Můžete mi prozradit, co se stalo?“ ptá se ho lékař. „Ještě včera byl váš stav skoro beznadějný.“ Stařec se zasmál: „Ano, máte pravdu, něco se stalo. Včera mě navštívil můj vnuk a řekl: „Dědo, musíš jít brzy domů. Já tě potřebuju, polámalo se mi kolo!“ (B. Ferrero)

Symbol k dolepení do zeměkoule: květina – symbol pomoci (každého potěší).

Boží hod vánoční

Do středu „zeměkoule“ (do srdce) dáme obraz Ježíšova narození. On je tím, kdo nám ukázal, jak milosrdný je Bůh, jak nás má rád. Ježíš nám říká: „Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.“ Když se o to budeme snažit, svět kolem nás (i v nás) zkrásní.

Vydává © Biskupství brněnské, Diecézní katechetické centrum,
jako adventní přílohu Katechetického věstníku č. 3/2015-16, listopad 2015.

Námět: Marie Špačková. Obrázky: Iva Fukalová.

Tento text a potřebné další obrázky a instrukce najdete na <<http://www.biskupstvi.cz/kc>>
v rubrice [Pomůcky] – ikona [Advent].